

SAMOBORSKI LIST

Glasilo za lokalne interese.

God. X.

U Samoboru, 21. ožujka 1915.

Br. 12.

Izdaci ovakve sadržaja. PREDPLATA na pol godišta za domaću K 3 40, za vanjsku K 4 za inozemstvo K 5. — Pojedini broji 16 kura.

Uprava i redakcija nalazi se TRG LEOPOLDA SALVATORA br. 3 (Stara S. šk.)

UČLASE prima uprava prema cjeniku. Za oglas, koji se više puta svrćuje, daje se smatan popust. Rubopisi se ne vraćaju.

SLIKE SAMOBORSKIH JUNAKA.

Kazimir Godec.

Odmah u početku mobilizacije počeo je i Kazimir Godec za bojno polje kao pričuvnik 31. lovačkog bataljona, koji je bio određen za sjeverno ratište. U festokim bitkama hrabro se boreći bio je dre 17 studenoga 1914. teško ranjen, te je prevezen u posadnu bolnicu u Innsbrucku, gdje je svojim ranama 8. prosinca 1914. podlegao pa je tako i pokopan.

Kazimir Godec rođen je samoborac bio je granovničar kod kot. suda u Donjoj Stubici te kao takav revan i svjetlosti činovnik. Ostavlja ostarjela udovica, jedno dijete te sestre. Bilo mu je tek 26 godina. — Slava palomu junaku.

Iz trgovačkog zastupstva.

(Sadržaj izvješća Proračunske uprave)

IX. Veterinarstvo. Kod ovog načelnik izvještava nač. da općina mora razgruditi ovaj plaćati 900 K, a taj je iz. kot. veterinar koji je i onako stajao osoba 7 dubina kao takav svoju plaću. No ali njegova je to da kot. veterinar otkada kada je općina u Samoboru otpustila u Jaku, a ovamo dolazi španjolski veterinar, tako mora općina uz plaću razgruditi iznos od 900 K. plaćati i posebnu pripadajuću veterinaru iz Zagreba, dok naš razgruditi mora biti u Jaku. To je, valj, čudno postupak kot. veterinar, jer ako već mora iz Zagreba veterinar kome putovati onda treba iz. kot. Jaku, gdje samo veterinar a još tako veterinar kod koje, gdje je potreban. a ne da našoj jednog dva veterinaru moraju putovati.

Naši ljudi misleli su da bi bilo da bi se to trebalo troškove mogli posrijati. Na

ovakvi bi način općinu došlo jeftinije da ima općinskog veter nara. Predlaže, da se zastupstvo u tom predmetu obrati predstavkom na španjolsku oblast.

Nadalje izvještava načelnik svoje zadržanje, da je grad Zagreb, a da se nije ikakim upitnom obratio na općinu Samobor, određio ujedared u Zagrebu održavanje sajмова na subotu, kada se ovi drže već niz godina u Samoboru.

Pita, da li ne bi bilo shodno da općina odredi održavanje sajмова za koji drugi dan.

Zast. Medved izvještava da ne smeta zagrebački sajam Samoboru i predlaže da ostane sajam u Samoboru na subotu. (Prima se)

Stavka „Nahava opć. bika“. „Nagrađivanje stoke“ i „lagr-cija uzlog. meda“.

Zast. Cesar protivni se tome da se stavka o nahavi opć. bika briše; kako je to učinjeno u osnovi proračuna, budući da je prijeka potreba da se bik nahavi. Sada je u Samoboru samo jedan bik kod Medveda, a to je premalo. Kod nas gotovo svaki obrtnik ima i ili više krava, pa bi brisanje ove stavke značilo gospodarsko nazadovanje, a nipošto napredovanje, za kojim mi smo i svi bez razlike težiti.

Načelnik odvraća da je — po njegovu mišljenju — za Samobor dostatan jedan bik, pogotovo, kada je i u Domatovcu još jedan.

Zast. Cesar ističe, da ovi bikovi ne odgovaraju jer nijesu španjolski, a ču Samobor valjda toga imati kršljivu stoku.

Zast. Zjalic primjećuje da je gospodarstvo a napose stočarstvo od velike važnosti za Samobor, pa se mora za to i nešto brinuti, ako hoćemo da nam bude stočarstvo stalno napredno.

Zaključuje se dati za nahavu bika K 300.

X. Učelnice. Stavka „Opskrba siromaka“ prima se sa K 3000.

XI. Potrošački sud. Kod ovog načelnik otkada su u osnovi sve stavke kao i prošle godine.

Načelnik čita molbu za povisicu plaće opć. potrošača Kugoje, u kojoj izvještava, da mu valjda ova velika skupština nije mogla izdati za dosadašnjom plaćom.

Zast. Kokman je protiv povisice jer općina misli da mora udati istojni iznosa za istu istu. Stavci, Jurić i Švrc.

Konkretno se za predlog zast. dr. Horvata podijeljuje opć. potrošača istu plaću doplatiti od 10 K mjesečno, dok ova skupština traži.

XII. Razni izdaci. Stavke ovoga naslova ostaju kao i prošle godine samo je izvršeno umjesto nabava nove vage za 1500 kruna, popravak stare mosne vage sa 100 kruna.

Načelnik se osvrće na stavku „Nepredvidljivi troškovi“ te predložuje, za vrijeme dva nacrti i to jedan za kanalizaciju Samobora za kojeg je patio 300 kruna, a drugi je nacrt za ribnjak. Veli da je to samo nacrt, kuda koja voda teče, samo jedna crta na cjelom papiru, pa da za ovo traži zastavljati istoga također 300 K, ali koje on nije bilo isplatiti, jer mu se to očeć skupo vidi. Stoga stavlja taj nacrt zastupstvu na vid pa neka ono o tom odluči dali se imade ta svota isplatiti ili ne.

Zast. Zjalic: U zastupstvu nema ni jednoga stručnjaka, pa kako mogu ovu stvar oni odlučiti. Predlaže da se u tom gospodaru načelnik pogodi sa sastavljačem nacrt. (Prima se.)

Nadalje je izvršeno u ovaj naslov nova stavka za sprovizaciju Samobora 1000 kruna, te razni dugovi trgovaca za g. 1914 K 800 90.

XIII. Pačha škole. Stavke ovoga naslova primijene su prema novoj naredbi zem. vlade o povisici učiteljskih beriva.

XIV. Španjolska škola. Brisana je stavka iz proračuna, jer radi sadašnjih prilika španjolske škole ne ima.

XV. Ženska stručna škola. Načelnik predlaže da se ova škola radi prevelikih troškova posve napusti Sada da će biti troškovi za ova školu veći, jer da će općina morati plaćati drugo učiteljsko lice na toj školi. A prema njegovom mišljenju idu u ovu školu samo gospodarska djeca.

Zast. Zjalic: Baš protivno u ovu školu idu djeca iz najsiromašnijih obitelji, te je ova škola i te kako potrebna.

Zast. Cesar predlaže, da se zastupstvo obrati na zemaljsku vladu sa molbom, da vlada iz remaj. sredstva plati temeljne plaće učiteljicama stručne škole u Samoboru jer općina ne može te troškove podmiriti.

Zast. Kokman i Norčić predaju da se ova škola napusti, kako je to stavio prijedlog načelnik.

Zast. Zjalic veli da nije nužno školu napustiti, već da se svojoj prijedlog zast. Cesara, da vlada daje temeljne plaće učiteljicama, ali ako to ne bi bilo, barem da se jedna učiteljica, koju će vlada plaćati, pridrži.

Zast. dr. Horvat ističe, da je općina samo pod tim uvjetom stručni školu otvoriti, ako vlada plati učiteljske lice a općina platiće samo mjesno doplatku i druge troškove.

Zaključuje se u tom predmetu obznaniti na zem. vladu.

Potom je proračun trg. Samobora za godinu 1915. prihvaćen s prihodom od K 70.880-30 i rashodom od 86.753-38 a za pokriće manjka imade se raspisati opć. namet od 40‰.

Izbor mjesnoga suca.

Načelnik čita zahvalu dosadašnjega mjesnoga suca Franje Reizera budući da mu nije moguće više ovu čast obnašati, jer stalno boravi u Zagrebu.

Zahvalu prima zastupstvo do znanja te bira mjesnim sucem načelnika Ivana Levičara, a zamjenikom mu Miju Kokmana.

Aprovizacija Samobora.

Načelnik javlja, da je ponukan s više strana poduzeo shodne korake, da se uredi „Aprovizacija za Samobor“, te je toga radi sazvao gospodarski odbor koji je zaključio da se ova provede a on je bio samoljen da sastavi za aprovizaciju pravilnik. Čita pravilnik (Vidi Samob. List broj 9.)

Preporučuje da se ova institucija aprovizacije Samobora prihvati.

Zast. Cesar preporučuje istotako aprovizaciju, jer je to od prijekne nužde za Samobor nesamo zato, da se reguliša cijene, već osobito zato da se svakako Samobor opskrbi sa dovoljno hrane. Jer bi se moglo dogoditi da trgovci ne bi i po osam dana mogli dobiti robe, dok bi po njegovu mi-

ljenju aprovizacija ovu lakše mogla do pribaviti.

Zast. dr. Horvat stavlja prijedlog, da se ova aprovizacija uredi samo za trg. Samobor, a ne kako u pravilniku stoji, za čitavi kotar, jer bi to bio preogromni posao a i trebalo bi mnogo više novaca.

Istoga je mišljenja i zast. Cesar, jer se danas uopće teško dobiva roba a aprovizacija bi to jedino mogla dobiti kroz gospodarsko društvo i Poljodjeljaku banku. — Tome se prijedlogu pridružuju i zast. Zjalić i Ivanušević.

Zaključuje se jednoglasno da se uredi aprovizacija za trg. Samobor, te da načelnik provede supskripciju prema predložanom pravilniku.

Posljednja točka sjednice jest izvještaj načelnika, kojim javlja da je g. Reizer Fr. mladi dao posjeći akacije uz šetalište duž Gradne.

On je podigao tužbu toga radi kod kot. oblasti te moli naknadno odobrenje za ovaj svoj postupak.

Zast. Zjalić predlaže, da se načelnik glede ove stvari slobodno nagodi sa g. Reizerom. (Prima se).

Zast. Jurčić pita, da li se još ubire porez za regulaciju Gradne. Bilježnik Čop odgovara da se ne ubire za regulaciju Gradne već za popločenje Gradne.

Time je dnevni red ove sjednice u 8 sati na večer dovršen.

Zemaljsko gospodarsko povjerenstvo.

U službenom listu od 6 o. mj. objelodanjena su imenovanja članova Zemaljskog gospodarskog povjerenstva, a time je stvoren organ, u kojem se u ovim teškim gospodarskim prilikama ima da usredotoči cjelokupno gospodarsko staranje i nastojanje vlade oko opskrbljivanja žiteljstva sa nuždnim životnim namirnicama. Ovo povjerenstvo bit će ne samo savjetujući, nego i odlučujući organ kr. zemaljske vlade, a on će poglavito imati brigu, da u smislu naredbe vladinog odjela za narodno gospodarstvo od 11. veljače 1915. broj VI—319 upravlja sa popisom postojećih zaliha žita i brašna, koje se u cijeloj zemlji već provadja, te da se u smislu postojećih naredaba pobrbi, kako će se pronađeni pretičci preuzeti i porazdijeliti u krajevima gdje vlada ukinuća.

Iz ovoga kratkoga nacrtu već hiva jasno, da je ovo povjerenstvo preuzeo ogromnu i odgovornošću skopčanu zadaću, pak da ju može valjano riješiti samo onda, ako ga cijelo žiteljstvo podupire. Rekvizicija, — a o toj se ovdje radi, — nije ništa popularna stvar. No da se vlada nije odvratila na ovu mjeru, s kojom je u uskoj vezi zabrana izvoza pod rekviziciju spadajućih predmeta izvrnula bi našu zemlju prigluti, da sama ostane bez najnuždnijih životnih namirnica.

Prvomolbene oblasti već su dobile nalog, da započnu sa popisivanjem svih postojećih zaliha pšenice, raži, ječma, zohi i kukuruze, kao i brašna iz ovih vrsta žita. Ovaj popis ima svrhu, da ustanovi koliko ima još navedenih vrsta žitka u zemlji i gdje, te da se iznese potreba u pojedinim krajevima, pa da se onda onamo otpođu potrebite količine iz onog kraja, gdje su pronađeni pretičci. No ovo povjerenstvo niti može općiti sa pojedinim trgovcima niti može potrebe svakoga pojedinca podmiriti. Tu može biti govora samo o razdiobi potrebnog žitka na kotare i najviše još na veće općine. Zato će biti dužnost i pojedinih općinskih poglavarstvih i kotarskih oblasti, da se pobrine za način, kojim će se nužne zalihe dijeliti među narod. Preporuča se, da općine u tu svrhu osnuju odbore za aprovizaciju, kamo treba da udje umjereni i valjani gospodari, koji se imaju brinuti oko razdiobe žitka i koji će umjeti da ustanove potreb. za protjerane zahtjeve odbiju, te da jednocrjeđju čitavom ovom akcijom upravljaju. Ovak poseo mogao bi se možda povjeriti odborima obnovnim na temelju vladine naredbe od 17. veljače 1911. broj I.—732 a organizaciji poljodjeljskoga rada, a mogli bi se u svrhu aprovizacije pojačati sa kojim iskusiim trgovcima. Općine mogu napokon da povjere aprovizaciju svoga žiteljstva i svom kojemu trgovci. Svakako treba da se trgovci drže pred očima, da u ova teškija vremena ne mogu računati na neobitne dobitke, već da se moraju zadovoljavati čedom naredbeni utračenim troškovima valje i neto provizije sa svoj trud. Vlada je u tome vrlo oboljna, da svake neprilike žiteljstva svom mogućim sredstvima, te da imajevate što lakšega života mogućive imati.

Općine se još posebnim naponom, da zemaljsko gospodarsko povjerenstvo, ne može pružiti ništa vjerisije, ali je ono sigurno da itome dađe potrebite robe što lakše bilo uz posust. Zato je valjno, da općine svagda novac, potrebit za dobara žitka, imaj.

Naše općine i nova učiteljska beriva.

Zakonom od 6. kolovoza 1914. uređjena su beriva učiteljskog osoblja javnih pučkih i ženskih stručnih škola, koja su stala na snagu s 1. siječnja 1915. Ovim zakonom nastala je ta glavna preinaka po naše općine, da nijedna od njih nije dužna više za učiteljske plaće trošiti, nego što iznosi 15‰ izravnog državnog poreza podvrgnutog općinskom nametu i 30‰ čistog vlastitog dohotka. Sve što je preko toga, ima se unapredak namirivati iz zemaljskih sredstava, pak se taj višak ima vrštavati kao prihod u općinski proračun.

Tim se htjelo reći, da svaka općina mora barem taj postotak prilagati za prosvjetu svojih općinara, dok ostali doplatak može trošiti na ostale svoje svrhe.

No kako su mnoge općine već i kraj starih beriva trošile više negoli iznosi 15‰ odnosno 30‰ čistog dohotka, to će sada te općine novim zakonom daleko povoljnije proći, jer će sav višak preko gornjih postotaka namirivati zemlja.

Osim toga dolazi po općine ta pogodnost, da će općinski namet plaćati i via-

stela prema svome porezu, i time će narasti dohoci u mnogim općinama.

Da se ustanovi s jedne strane najviš iznos učiteljskih osobnih beriva, koji iznos pada na teret upravne općine, a s druge strane višak potrebe za ta beriva, koji se višak namiruje iz zemaljskih sredstava, imala su sva općinska poglavarstva sastaviti iskaze o trogodišnjem prosjeku izravnog državnog poreza, pak iskaze o trogodišnjem prosjeku čistoga vlastitog dohotka općine i t. d.

Sve te iskaze temeljito je ispicao kr. kotarski predstojnik kao izaslanik oblasti još kod sastava proračuna, pak je on taj opsežni posao dovršio, pri čem je naročito nastojao, da udje u račun svekoliki otpis poreza, što je samo povoljno utjecalo na konačne cifre u prilog općine.

Da se vidi, kako stoje općine u našem kotaru prema novim učiteljskim berivima, donosimo ovaj prijedlog prema iskazima, što ih je prošavše sedmicu podnijeli ovdašnja kot. oblast kr. zem. vlad. odjela sa bogoštovlje i nastavu.

	3 godišnji prosjek izr. državn. poreza.	Trogod. prosjek čistog vlastitog dohotka	15 posto od 3 god. izr. poreza.	30 posto od 3 god. čistoga dohotka	Ulazni iznos 15 posto i 30 post. prosjeka	Ostatak iznosa utrošak plać. da	Iznos, na koji je općina po zakonu oboljna, te sa zemaljskim sredstvima.
Podvrh	27.275	6.694	4.091	2.008	6.099	11.770	5.671
Samobor	35.683	37.181	5.352	11.154	16.506	18.520	—
Stupnik	24.765	5.980	3.714	1.794	5.508	5.730	342
Sv. Martin	15.064	3.985	2.260	1.195	3.455	5.800	3.145
Sv. Nedjelo	13.189	2.136	1.978	640	2.618	4.950	2.332

U svemu bi imala zem. vlada pridonijeti za učitelj. beriva u samoborskom kotaru 11.410 K.

Kako stoji stvar u našem općinom vidi se iz proračunskog sjedničkog izvještaja. Tu postoje dva izgleda, jedan odobren po

kotar. oblasti, a drugi je sastavljen po načelniku, koji se u ovom pogledu poziva na jednu stariju naredbu, kod obračunavanja čistog prihoda općine, na osnovu česa je je zastupstvo podnijelo predstavku, da zem. vlada dopita općini svom od 3990 K.

Malvina vinovica

sa mentolom.

Služi kao izvrsno sredstvo za očišćenje mišića i odstranjenje umornosti. Radi se kod ove vrsti prehlada kao sredstvo za natiranje. Dobro je za čišćenje zubiju i ispirivanje grla.

Cijena velikoj boci K 1-20.

M. Klubić, ljekarnik u Samoboru.

Skladište očala cvikera (i novih patenti finger-cvikera) zatim svake vrsti stakla u svim brojevima i prema lječničkim odredbama.

Ivan Sudnik, urar
SAMOBOR.

Lijepi stan od 3-4 parketirane sobe te nuzgrednim prostorijama iznajmljuje se odmah jeftino.—Pobliže u tiskari Samoborskog lista.

Traži se pazikuća

bez djece koji je vješt u obradivanju vinograda. Stan dobije badava (sobu i kuhinju). Upitati u tiskari Semob. lista.

Villa Vera 2-4 sobe u Samoboru Jurjevska ulica na krasnom položaju iznajmljuje se. Upitati kod Pučke štedionice ili redarstvenog povjerenika.

Rendez-vous Samoboraca u Zagrebu.

Svratište

k „bodačkom rogu“

Elegantna restauracija. Izvršna kuhinja, dobro vino i pivo.

preporučuje svojim cijenjenim gostima
F Horvat svratiljar.

MILIJONI

upotrebljuje se

Kaselj

promuklost, sluzavost, katar, grčeviti kašalj i hripavac

Kaiserovy
Prsni Karamelly

sa tri američke
6060 svjedodžbi od liječnika i privatnih potvrđuje sigurni uspjeh.

Omet 20 i 40 fl., ovečanj 60 fl.

Udruženje sa kod
MIRKA KLEŠČICA
Ljekarnik u Samoboru.

Javna zahvala.

Svim prijateljima, susjedima, rođbini te sl. građanstvu trga Samobora koji su mi u najtežem trenutku pružili pomoć i brigu.

OBILJ RUBINIĆA

do hladnoga groba sprovodi, cvijećem me odar obilje i nema svoja mišljenja, tuđi ovime izrečena miša najljepša hvala.

Napose zahvaljujem sl. činovnicima obitelji, škola i općina trg. Samobora i Podvrha, p. n. g. potporučniku Leovitu, sl. društvima „Jaki“, vatrostalnom, vojno-veteranskom i obrtno-radničkom društvu „Napredak“ koji su mi u najtežem trenutku pružili pomoć i brigu.

Napokon hvala gg. susjedima i prijateljima djeveruškama, koji su mi u najtežem trenutku pružili pomoć i brigu.

Obilj Rubinić.

Pomoćna kuća i tvornica rublja S. BERGERA nasljednici

Jelačićev trg br. 2. ZAGREB Jelačićev trg br. 2.

Fine vunene i svilene tkanine.

Velike skladište fine ovile, fantastične tkanine po najnovijem sistemu, engleskih tkanina za košulice, flanela za bluze i kombinezone te raznih podstava i barbova.

Maške i ženske rublje kao i posteljina.

Velike skladište pamučne i plamene robe, stožnog rublja, garnitura za krevete, vune garniture za krevete i pokrivača od flanela, segova, zavjеса i tkanina za pokrivače.

Uzorke kao i pošiljke preko K 20— šaljemo franco.

4 filtra

4 filtra

Najbolji cigaretni papir sadašnjosti je

„GOLUB“

jedini hrvatski proizvod.

Zdravija neškodljiv.

Dobije se svuda. — Stoji samo 4 filtra.

Prva hrv. tvornica cigaretnog papira

u Zagrebu.

STAKLANA FRANZ, Zagreb, Jelačićev trg 7.

Trgovina na malo i na veliko. — Telefon br. 23-42.

Krasne moderne čaše. Elegantne kristal garniture, najsvjetliji proizvod.

Prikladni darovi za svaku zgodnu priliku

Čaše i boce sa hrvatskim narodnim grbom i trobojkom. Najbolja čaša u narodnom stilu. Službeni figure iz stakla i tvornica. Električne i porcel. svjetiljke i lampice.

Specijalno skladište za baktericid. i vakuumske posude.

Skladište sa odpraznim čašama u propisnoj državnj mjeri.

